

Warszawa, dnia 1 grudnia 2021 r.

Sygn. akt KR VI R 18/21

DECYZJA nr KR VI R 18/21

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji:

Bartłomiej Opaliński, Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Jan Mosiński, Sławomir Potapowicz,

na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 grudnia 2021 r.,

po rozpoznaniu sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia kwietnia 2014 r. nr , ustalającej odszkodowanie za 25 % gruntu nieruchomości

położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 ozn. hip. nr o powierzchni 15 298 m² wchodzącego w skład części działek ewidencyjnych nr , i z obrębu ,

w udziale wynoszącym 300000/360000 części,

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu,

R J C , G , C , K A K , J J
Cl uprzednio C), A: M N (uprzednio C M O
R M i Pi R T T i, J M B
C M M T C), T M H v K
P i M K , A1 P M K Z , J
Z D J M Ol A M K (uprzednio
D , J M D

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w zw. art. 30 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795 – dalej: „ustawa z dnia 9 marca 2017 r.”) w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, dalej: „k.p.a.”) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia   kwietnia 2014 r.
nr   v całości.

UZASADNIENIE

I.

Komisja do spraw reprywatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.), postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r. o sygn. akt KR VI R 18/21, wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia   kwietnia 2014 r. nr   ustalającej odszkodowanie za 25% gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 oznaczonej nr hip   o pow. 15.298 m², wchodzącego w skład części działek ewidencyjnych nr   obrębu

Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 26 lipca 2021 r.

Zawiadomieniem z dnia 21 lipca 2021 r., Przewodniczący Komisji zawiadomił strony o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia   kwietnia 2014 r. nr   ustalającej odszkodowanie za 25% gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 oznaczonej hip. nr   o pow. 15.298 m², wchodzącego w skład części działek ewidencyjnych nr   z obrębu

Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 26 lipca 2021 r.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r., Komisja, na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowiła zawiadomić właściwe organy administracji publicznej oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego. Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 26 lipca 2021 r.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r., Komisja zwróciła się do Społecznej Rady przy Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [redacted] 2014 r. nr KR VI R 18/21, dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21, wchodzącej w skład części działek ewidencyjnych nr [redacted], [redacted], z obrębu [redacted]. Postanowienie to zostało ogłoszone na w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 26 lipca 2021 r.

Zawiadomieniem z dnia 16 września 2021 r., Przewodniczący Komisji wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted], dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 do dnia 21 listopada 2021 r., z uwagi na szczególnie skomplikowany stan sprawy, obszerny materiał dowodowy oraz konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w sprawie. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 21 września 2021 r.

Zawiadomieniem z dnia 15 listopada 2021 r., Przewodniczący Komisji poinformował o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego zawiadomienia. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, w tym samym dniu.

W dniu 22 listopada 2021 r. prof. dr hab. J [redacted] W [redacted] działając w imieniu M [redacted] i C [redacted] przedstawił swoje stanowisko w sprawie, jednocześnie wnosząc o doręczenie opinii Społecznej Rady wydanej w niniejszej sprawie, z określeniem 7 dniowego terminu, na zajęcie stanowiska do jej treści.

Zawiadomieniem z dnia 23 listopada 2021 r., Przewodniczący Komisji wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted] dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21, do dnia 23 grudnia 2021 r., z uwagi na szczególnie skomplikowany stan sprawy, obszerny materiał dowodowy oraz konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w sprawie. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, w dniu 23 listopada 2021 r.

Społeczna Rada przy Komisji w dniu 29 listopada 2021 r. przedstawiła opinię dotyczącą decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [redacted] kwietnia 2014 r. nr [redacted].

Dnia 29 listopada 2021 r. przekazano drogą mailową prof. dr hab. J [redacted] W [redacted] działającemu w imieniu M [redacted] C [redacted] opinię Społecznej Rady.

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości

- 1.1. Nieruchomość warszawska położona w Warszawie przy ul. Moczydło 21, objęta była dawną księgą hipoteczną nr [redacted] o pow. 15 298 m².
- 1.2. Obecnie nieruchomość składa się z części działek ewidencyjnych: nr [redacted] z obrębu [redacted] (obecnie ulica Al. Prymasa Tysiąclecia, Górczewska), dla której Sąd Rejonowy dla W: [redacted] -M [redacted] w W [redacted], XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr [redacted]; nr [redacted] z obrębu [redacted] (obecnie ulica Al. Prymasa Tysiąclecia), dla której Sąd Rejonowy dla W: [redacted] -M [redacted] w W [redacted], XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr [redacted]; nr [redacted] obręb [redacted], dla której Sąd Rejonowy dla W: [redacted] -M [redacted] w W [redacted], XV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr [redacted]. Nieruchomość stanowi własność Miasta Stołecznego Warszawy.
- 1.3. Na terenie przedmiotowej nieruchomości znajdują się tereny zielone Parku im. Edwarda Szymańskiego (zwanym Parkiem Moczydło).

2. Przedwojenni właściciele nieruchomości i ich następcy prawni

- 2.1. Przedwojennymi właścicielami nieruchomości warszawskiej oznaczonej „Nieruchomość nr [redacted] w Warszawie” na dzień 27 marca 1944 r. byli: Al [redacted] - B [redacted] P [redacted] co do 4/10 części, J [redacted] H [redacted] z W [redacted] P. [redacted] co do 5/10 części oraz J [redacted] L [redacted] D [redacted] co do 1/10 części, wszyscy niepodzielnie (zaświadczenie Sądu Rejonowego dla W: [redacted] - M [redacted] w W [redacted] z dnia 18 kwietnia 2007 r. L. dz. [redacted]).
- 2.2. Al [redacted] B [redacted] P. [redacted] z d. G [redacted], zmarła w dniu [redacted] 1989 r. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. W [redacted] z dnia [redacted] listopada 1989 r., sygn. akt [redacted] spadek po niej nabył syn A [redacted] P [redacted] w całości.
- 2.3. J [redacted] H [redacted] z W [redacted] P. [redacted], zmarła dnia [redacted] 1943 r. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. W: [redacted] z dnia [redacted] kwietnia 2001

- r., sygn. akt ..., spadek po niej nabyły córka H. J. P. i syn W. S. P., po 1/2 części każde z nich.
- 2.4. H. J. Pr. jak i W. S. P. zmarli dnia ... 1944 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. W. z dnia października 1988 r. sygn. akt ..., spadek po H. J. P. jak i po W. S. P. nabyli siostra stryjeczna J. B. P. (ur. ... a 1924 r., c. S. i M.), stryj W. P. P. i oraz brat stryjeczny K. P. i po 1/3 części każde z nich.
- 2.5. J. B. N. z d. P. (ur. ... a 1924 r.) zmarła w dniu 1987 r. Spadek po niej, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla W. Ś. we W. z dnia ... 1987 r. sygn. akt I nabył syn W. S. N.
- 2.6. W. P. P. i zmarł dnia ... 1965 r., zaś K. P. zmarł dnia ... 1982 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W. Ś. w Wa. z dnia ... 1988 r., sygn. akt ..., spadek po W. P. F. nabyli żona J. A. F. z d. T., syn J. T. P. oraz córka Z. E. C. z d. P. i po 1/3 części każde z nich, natomiast spadek po J. A. P. z d. T. zmarłej w dniu ... a 1982 r. nabyli córka Z. E. C. z d. P. oraz syn J. T. r. i po 1/2 części każde z nich. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. W. z dnia ... 1989 r., sygn. akt ..., spadek po K. P., nabyły żona H. J. P. oraz córka K. M. P.-K. po 1/2 części każde z nich.
- 2.7. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. W. y z dnia ... 1986 r., sygn. akt ..., spadek po H. P., zmarłej dnia ... 1985 r. nabyła córka K. P. K. w całości.
- 2.8. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W.-M. w W. z dnia ... 2000 r., sygn. akt ... spadek po K. : M. P.-K. zmarłej dnia ... i 2000 r., nabyli mąż M. Zł. K. i syn P. I. M. K. po 1/2 części każdy z nich.
- 2.9. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W. - Ś. a w W. e z dnia ... 2006 r., sygn. akt ... spadek po Je. T. P. zmarłym dnia ... ia 2005 r., nabyli R. J. C., G. i C. K.

A i K , J i J a C , A M i C (po 1015/10000 części, M L R w 554/10000 części, T T w 554/10000, Z E C w 3817/10000 części.

A M i C zmieniła nazwisko na N (odpis skrócony aktu małżeństwa z dnia 2021 r. nr), zaś J i J i C zmieniła nazwisko na C (odpis skrócony aktu małżeństwa z dnia 2021 r. nr

2.10. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W - M w W z dnia 2008 r., sygn. akt , spadek po Z E i C z d. F zmarłej dnia 2008 r. nabyły dzieci J i M B C M M T z C oraz T i M H: K z domu C 1/3 części każde z nich.

2.11. Aktem poświadczenia dziedziczenia Repertorium A Nr zawartym dnia 2013 r. zarejestrowanym w rejestrze aktów poświadczenia dziedziczenia pod numerem , sporządzonym przed asesorem notarialnym M M R: - zastępcą M W - notariusza w Warszawie, spadek po M L R zmarłej w dniu 2013 r. w Warszawie na podstawie ustawy nabyli syn M O R oraz syn M i P i R: po 1/2 części każdy z nich.

2.12. Aktem poświadczenia dziedziczenia Repertorium A Nr zawartym dnia 2014 r. zarejestrowanym w rejestrze aktów poświadczenia dziedziczenia pod numerem G W notariusz w Warszawie, poświadczyła, że spadek po M i Z K , zmarłym w dniu 2014 r. na podstawie ustawy nabył syn P M i K w całości.

2.13. J L D zmarł w dniu 1972 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W -Ś i W dnia 2014 r., sygn. akt , stwierdzono, że spadek po nim na podstawie ustawy nabyli: żona W D i, córka M i K oraz syn M i L D po 1/3 części każde z nich.

2.14. Aktem poświadczenia dziedziczenia Repertorium A Nr zawartym dnia 2014 r. zarejestrowanym w rejestrze aktów poświadczenia dziedziczenia pod numerem A S notariusz w Warszawie, poświadczyła, że spadek po W D zmarłej w dniu 1997 r. w Warszawie na podstawie ustawy nabyła córka M K i Z w całości.

2.15. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla W...-M... w W... z dnia ... 1995 r., sygn. akt ... stwierdzono, że spadek po M... Ł... i D... zmarłym w dniu ... 1993 r. nabyli z mocy ustawy: żona ... i Z... D... córka J... M... O... córka A... M... D... oraz syn J... M... D... i po 1/4 części każde z nich.

3. Kurator dla nieznanego z miejsca pobytu J... L... D...

3.1. Pismem z dnia ... 2012 r. Prezydent m.st. Warszawy, reprezentowany przez radcę prawnego A... Z... wystąpił do Sądu Rejonowego dla W...-Ś... w W... z wnioskiem o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu J... L... i D..., w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym o ustalenie odszkodowania, za nieruchomość położoną w Warszawie przy ulicy Moczydło 21, hip nr ...

3.2. Zarządzeniem z dnia ... 2012 r. sygn. akt ..., ww. Sąd wezwał pełnomocnika Biura Gospodarki Nieruchomościami Urzędu m.st. Warszawy, do usunięcia braków formalnych wniosku o ustanowienie kuratora poprzez przedłożenie odpisu wniosku wraz z załącznikami oraz dokumentów potwierdzających, że J... L... D... jest nieznaną z miejsca pobytu, w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pisma (k.16 tom I akt administracyjnych).

3.3. W piśmie z dnia ... 2012 r. skierowanym do Kierownika Biura Gospodarki Nieruchomości – K... R... (w związku z ww. wezwaniem sądu) radca prawny Urzędu m.st. Warszawy wniosła o wystąpienie do następujących instytucji: tj. Archiwum Urzędu m.st. Warszawy, USC, Archiwum USC, wyciągu z ksiąg meldunkowych - o udzielenie informacji o J... L... : E... (k. 9 tom I). O fakcie tym, poinformowała sąd (k.10, tom I akt administracyjnych).

Pismem z dnia ... 2012 r. Delegatura Biura Administracji i Spraw Obywatelskich w Dzielnicy Śródmieście poinformowała Wydział Spraw Dekretowych i Związków Wyznaniowych Biura Gospodarki Nieruchomościami, że J... L... D... był zameldowany pod adresem ... w Warszawie od dnia ... 1945 r. do chwili zgonu tj. ... 1972 r. (k.133 tom III akt administracyjnych).

Pismem z dnia ... 2012 r. Kierownik Biura Gospodarki Nieruchomości Wydział Spraw Dekretowych i Związków Wyznaniowych zwrócił się do Archiwum Urzędu Stanu

Cywilnego m.st. Warszawy o przesłanie odpisu zupełnego aktu zgonu J... I...
D... (k. 89 tom II akt administracyjnych).

W piśmie z dnia ... 2012 r. (data wpływu do urzędu dnia ... 2012 r.) Urząd
Stanu Cywilnego m.st. Warszawy, Wydział Archiwum, poinformował o odnalezieniu aktu
zgonu J... L... i C... i W... / D... (k.115 tom III).

3.4. Postanowieniem z dnia ... 2012 r., sygn. akt ..., Sąd Rejonowy dla
W... -Ś... w W... ustanowił dla nieobecnego w miejscu pobytu
stałego J... L... D... przedstawiciela w osobie M... i C...
celem reprezentowania jego interesów w postępowaniu o przyznanie odszkodowania za
nieruchomość położoną w Warszawie przy ulicy Moczydło 21.

3.5. Pismem z dnia ... 2012 r. Prezydent m.st. Warszawy w związku z uzyskaniem
informacji, że J... L... i C... nie żyje, cofnął wniosek o ustanowienie dla niego
kuratora.

3.6. Postanowieniem z dnia ... 2012 r. sygn. akt ..., Sąd Rejonowy dla
W... -Ś... w W..., umorzył postępowanie o wyznaczenie kuratora dla
nieznanego z miejsca pobytu J... i L... D...

3.7. W dniu ... 2012 r. Urząd Stanu Cywilnego m.st. W..., Wydział Archiwum,
przesłał do Biura Spraw Dekretowych, akt zgonu J... i L... D... pod nr
(k. 143 tom III), zaś dnia 29 sierpnia 2012 r. akt zgonu W... / L... h pod
... (k. 146 tom III akt administracyjnych).

4. Postępowanie w przedmiocie wniosku o odszkodowanie

4.1. W dniu ... 1966 r. J... i L... i C... złożył wniosek o odszkodowanie za
nieruchomość położoną w Warszawie przy ul. Moczydło 21, jednakże nie został on
rozpoznany (kserokopia wniosku w aktach miejskich).

4.2. Kolejny wniosek o przyznanie odszkodowania za nieruchomość złożył dnia
... 2010 r. M... K... jako pełnomocnik części następców prawnych
A... B... P... i J... H... Pt... j (zaznaczył, że reprezentacja nie
dotyczy spadkobierców J... / B... y Pt... - N...
Z informacji przedstawionej przez pełnomocnika wynika, że nie został złożony wniosek
w trybie art. 7 ust. 1 dekretu.

4.3. Wnioskiem z dnia ... 2014 r. następcy prawni byłych właścicieli reprezentowani
przez prof. dr hab. M... K... o mając na uwadze trudną sytuację finansową

Miasta Stołecznego Warszawy wystąpili o wypłacenie odszkodowania za część nieruchomości przy ul. Moczydło 21, oznaczonej nr hip. _____ - tj. 25 %, z pozostawieniem reszty do rozpoznania w kolejnych etapach.

5. Decyzja odszkodowawcza Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ kwietnia 2014 r.

nr _____

5.1. Decyzją z dnia _____ kwietnia 2014 r. nr _____, Prezydent m.st. Warszawy, po rozpatrzeniu wniosku z dnia _____ lutego 2001 r. w sprawie odszkodowania za nieruchomość położoną przy ul. Moczydło 21, o pow. 15 298 m² pochodzącą z nieruchomości hipotecznej nr _____ rej. hip. _____, orzekł następująco:

I. w **punkcie 1.** ustalił odszkodowanie za 25 % gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 ozn. hip. nr _____ o powierzchni 15 298 m² wchodzącego w skład części działek ewidencyjnych nr _____, nr _____ z obrębu _____ stanowiącego własność m. st. Warszawy, objętego działaniem dekretu, w udziale wynoszącym 300000/360000 części w wysokości 1 819 791,67 zł;

II. w **punkcie 2.** przyznał powyższe odszkodowanie na rzecz:

- R _____, J _____ C _____ - w wysokości 18 470,88 zł (słownie złotych: osiemnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt i 88/100) w 3045/360000 części,
- G _____ C _____ - w wysokości 18 470,88 zł (słownie złotych: osiemnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt i 88/100) w 3045/360000 części,
- K: _____ A _____ K _____ - w wysokości 18 470,89 zł (słownie złotych: osiemnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt i 89/100) w 3045/360000 części,
- J _____ J _____ C _____ - w wysokości 18 470,89 zł (słownie złotych: osiemnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt i 89/100) w 3045/360000 części,
- A _____ M _____ N _____ - w wysokości 18 470,89 zł (słownie złotych: osiemnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt i 89/100) w 3045/360000 części,
- M _____ O _____ R _____ - w wysokości 5 040,82 zł (słownie złotych: pięć tysięcy czterdzieści i 82/100) w 831/360000 części,
- M _____ P _____ R _____ - w wysokości 5 040,82 zł (słownie złotych: pięć tysięcy czterdzieści i 82/100) w 831/360000 części,
- T _____ T _____ - w wysokości 10 081,64 zł (słownie złotych: dziesięć tysięcy osiemdziesiąt jeden i 64/100) w 1662/360000 części,
- J _____ V _____ B _____ C _____ - w wysokości 83 813,54 zł (słownie złotych:

- osiemdziesiąt trzy tysiące osiemset trzynaście i 54/100) w 13817/360000 części,
- M M T C - w wysokości 83 813,54 zł (słownie złotych: osiemdziesiąt trzy tysiące osiemset trzynaście i 54/100) w 13817/360000 części,
- T M H K - w wysokości w wysokości 83 813,54 zł (słownie złotych: osiemdziesiąt trzy tysiące osiemset trzynaście i 54/100) w 13817/360000 części,
- M Z K - w wysokości 181 979,17 zł (słownie złotych: sto osiemdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć i 17/100) w 30 000/360000 części,
- P K w wysokości 181 979,17 zł (słownie złotych: sto osiemdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć i 17/100) w 30 000/360000 części,
- A P w wysokości 873 500,00 zł (słownie złotych: osiemset siedemdziesiąt trzy tysiące pięćset) w 144 000/360000 części.
- J D (adres nieznany) - reprezentowanego przez kuratora M C o w wysokości 218 375,00 zł (słownie złotych: dwieście osiemnaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt pięć) w 36 000/360000 części

III. w punkcie 3. wskazał, że odszkodowanie zostanie wypłacone przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, działającego jako organ wykonawczy Miasta Stołecznego Warszawy za 25 % gruntu stanowiącego własność Miasta Stołecznego Warszawy o pow. 15 298 m² w udziale 300000/360000 części w wysokości 1 819 791,67 zł.

Prezydent m.st. Warszawy powołał się w powyższej decyzji na wniosek opatrzony datą 2001 r., którego brak w aktach administracyjnych, dotyczących przedmiotowej nieruchomości.

6. Sprzeciw Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu od decyzji odszkodowawczej z dnia kwietnia 2014 r. nr (sygn. RP V Pa

6.1. W dniu 2020 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wniósł sprzeciw do Wojewody Mazowieckiego, zaskarżając ostateczną decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia kwietnia 2014 r. nr Zaskarżonej decyzji zarzucono rażące naruszenie prawa, tj. art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., art. 28, art. 29 oraz art. 30 § 1 k.p.a., polegające na przeprowadzeniu w stosunku do nieżyjącej strony, tj. J L I postępowania

administracyjnego przed Prezydentem m.st. Warszawy w przedmiocie przyznania odszkodowania w trybie art. 215 ustawy z dnia 21 kwietnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, za nieruchomość położoną w Warszawie przy ul. Moczydło 21 oznaczonej nr hip. [redacted] i wydaniu wobec wymienionego J. [redacted] L. [redacted] D. [redacted] zmarłego dnia [redacted] 1972 r., decyzji nr [redacted] z dnia [redacted] kwietnia 2014 r., przyznającej odszkodowanie za 25 % gruntu tej nieruchomości.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, Prokurator wniósł o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted] z dnia [redacted] kwietnia 2014 r.

6.2. Postępowanie w przedmiocie rozpatrzenia sprzeciwu prokuratora Prokuratury Okręgowej delegowanego do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wobec decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted] z dnia [redacted] kwietnia 2014 r. zostało zawieszona postanowieniem nr [redacted] z dnia [redacted] 2021 r.

Dowody będące podstawą ustalenia stanu faktycznego

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie zgromadzonych w sprawie o sygn. akt KR VI R 18/21 dokumentów, tj. akt własnościowych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących nieruchomości położonej przy ulicy Moczydło 21 (3 niebieskie teczki); akt zgromadzonych w toku czynności sprawdzających KR VI S 13/20 (2 tomy); akt postępowania rozpoznawczego KR VI R 18/21 (2 tomy); odpisu księgi hipotecznej (1 plik); uwierzytelnionej kopii akt księgi wieczystej nr [redacted] i [redacted] uwierzytelnionych kopii akt Sądu Rejonowego dla W. Śródmieścia w Warszawie o sygn. [redacted] (1 plik), sygn. [redacted] (1 plik), sygn. [redacted] (1 plik); uwierzytelnionych kopii akt Sądu Rejonowego dla W. Śródmieścia w Warszawie o sygn. [redacted] (1 plik), [redacted] (1 plik), [redacted] (1 plik); uwierzytelnionych kopii akt Sądu Rejonowego dla W. Śródmieścia we Wrocławiu sygn. akt I [redacted] (1 plik); uwierzytelnionych kopii akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy o sygn. [redacted] (1 plik), sygn. [redacted] (1 plik); kopii akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy o sygn. [redacted] (1 plik); akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy o sygn. [redacted] (1 tom), uwierzytelnionych dokumentów przekazanych przez Archiwum Państwowe w Warszawie (1 teczka); kserokopii akt sprawy pozakarnej Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu: RP V Pa [redacted] (1 tom), RP V Pa [redacted] (2 tomy); RP V Pa [redacted] (1 tom); RP V Pa [redacted] (1 tom); kserokopii akt Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu o sygn. [redacted] (2 tomy).

Dokumenty zgromadzone w postępowaniu przed Komisją nie zostały podważone żadnymi innymi dowodami ani nie były kwestionowane przez strony.

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Przedmiot postępowania rozpoznawczego. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji odszkodowawczej.

Przedmiotem orzekania przez Komisję była decyzja odszkodowawcza Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 1 kwietnia 2014 r. nr

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

Z kolei według art. 30 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt. 2-4, jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

2. Rażące naruszenie prawa poprzez skierowanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 kwietnia 2014 r. nr do osób zmarłych, w tym do osoby zmarłej reprezentowanej przez kuratora

2.1. Komisja wskazuje, że Prezydent m.st. Warszawy rażąco naruszył prawo poprzez skierowanie decyzji odszkodowawczej do osób nieżyjących, w tym do osoby zmarłej reprezentowanej przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu.

2.2. Pojęcie rażącego naruszenia prawa ma nieostry charakter i rodzi liczne problemy interpretacyjne. Z uwagi na powyższe, istotną rolę w jego rozumieniu odgrywa bogate orzecznictwo sądów. Jak wskazuje w jednym z wyroków Naczelny Sąd Administracyjny: "Z rażącym naruszeniem prawa nie można utożsamiać każdego naruszenia prawa. Naruszenie prawa ma cechę rażącego, gdy decyzja nim dotknięta wywołuje skutki prawa niedające się pogodzić z wymaganiami praworządności, którą należy chronić nawet kosztem obalenia ostatecznej decyzji. Nie chodzi więc o spór o wykładnię prawa, lecz o działanie wbrew nakazowi lub zakazowi ustanowionemu w prawie. Innymi słowy, o rażącym naruszeniu prawa

można mówić wyłącznie w sytuacji, gdy proste zestawienie treści decyzji z treścią przepisu prowadzi do wniosku, że pozostają one ze sobą w jawnej sprzeczności" (zob. wyr. NSA z 30.6.2010 r., I OSK 373/10, *Legalis*). W konsekwencji, traktowanie naruszenia prawa jako rażące może mieć miejsce tylko wyjątkowo, gdy jego waga jest znacznie większa niż stabilność ostatecznej decyzji.

O rażącym naruszeniu prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. decydują łącznie trzy przesłanki: oczywistość naruszenia prawa, charakter przepisu, który został naruszony oraz racje ekonomiczne lub gospodarcze - skutki, które wywołuje decyzja (na temat tego pojęcia por. M. Sieniuc, *Rażące naruszenie prawa w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego*, w: *Kodyfikacja postępowania administracyjnego, Na 50-lecie k.p.a.*, red. J. Niczyporuk, Lublin 2010, s. 709-718 i tam powołane judykaty). Oczywistość naruszenia prawa polega na rzucającej się w oczy sprzeczności pomiędzy treścią rozstrzygnięcia, a przepisem prawa stanowiącym jego podstawę prawną. Skutki, które wywołuje decyzja uznana za rażąco naruszającą prawo, to skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności - skutki gospodarcze lub społeczne skutki naruszenia, których wystąpienie powoduje, że nie jest możliwe zaakceptowanie decyzji jako aktu wydanego przez organ praworządnego państwa (tak wyrok NSA z dnia 6 czerwca 2017 r., II OSK 2506/16, *LEX* nr 2366925).

W literaturze wskazuje się, że pojęcie "prawo" w zwrocie "rażące naruszenie prawa" powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (J. Borkowski, w: Adamiak, Borkowski, *Komentarz*, 2009, s. 599). Podobne stanowisko reprezentuje orzecznictwo, że: „*Naruszenie prawa to naruszenie prawa materialnego, procesowego, oraz przepisów o charakterze ustrojowym i kompetencyjnym. Można wobec tego stwierdzić, że chodzi o wszystkie normy prawne regulujące działanie administracji publicznej w indywidualnych sprawach, niezależnie od tego, z jakich przepisów prawa się wywodzą*" (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 8 maja 2014 r. sygn. II SA/Rz 194/14). Z rażącym naruszeniem prawa przepisów proceduralnych mamy do czynienia w przypadku, gdy naruszenie tych przepisów ma charakter rażący i pozostaje w związku z ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy. Można by zatem mówić o rażącym ich naruszeniu wówczas, gdy w sposób nie budzący wątpliwości, a więc oczywisty, nie zastosowano by ich w trakcie prowadzonego postępowania lub zastosowano by je oczywiście nieprawidłowo. Naruszenie prawa procesowego w sposób rażący to takie naruszenie, które prowadzić musi do podjęcia wadliwego rozstrzygnięcia z tego właśnie powodu, musi przekładać się bezpośrednio

na treść decyzji i musi w niej tkwić (wyrok NSA z dnia 13 października 2016 r., II OSK 3347/14, LEX nr 2169138).

2.3. W orzecznictwie sądowo-administracyjnym za utrwalony uznaje się pogląd, że prowadzenie postępowania administracyjnego w stosunku do osoby zmarłej i wydanie w stosunku do takiej osoby decyzji ocenione być musi jednoznacznie jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Jest to bowiem uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności (por. wyroki NSA: z 27 kwietnia 1983 r., II SA 261/83, OSP 1984/5, poz. 108 z glosą M. Stahl, z 14 listopada 2001 r., I SA 2462/99, z dnia 20 września 2002 r., I SA 428/01, z dnia 11 marca 2008 r., I OSK 1959/06 czy z dnia 30 września 2009 r., I OSK 1429/08, z 2 sierpnia 2016 r., I OSK 848/16).

2.4. Na ocenę zaistnienia wad, o których mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., nie ma wpływu to, czy organ wiedział o śmierci strony postępowania oraz czy jego niewiedza była zawiniona czy też nie. Powołany przepis w ogóle nie nawiązuje do wiedzy organu o okolicznościach skutkujących nieważnością decyzji (por. wyrok NSA z dnia 22 grudnia 2015 r. sygn. akt I OSK 857/14, LEX nr 1999942, wyrok NSA z dnia 1 grudnia 2015 r. sygn. akt I OSK 626/14, LEX nr 1988141, wyrok NSA z dnia 14 listopada 2001 r. sygn. akt I SA 2462/99, LEX nr 82653; wyrok WSA w Warszawie z dnia 17 maja 2016 r. sygn. akt IV SA/Wa 3071/15, LEX nr 2090123 wyrok WSA z dnia 12 lipca 2005 r. sygn. akt I SA 2422/03, LEX nr 190564; wyrok NSA z dnia 20 września 2002 r. sygn. akt I SA 428/01, OSP 2004, z. 3, poz. 33). Analogicznie, w przypadku przesłanki z art. 30 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., Komisja bada jedynie, czy organ wydał decyzję bezpośrednio na osobę zmarłą, nie istotne jest zaś, czy organ wiedział, że adresat decyzji nie żyje czy też nie, bowiem sama okoliczność wydania decyzji na osobę zmarłą stanowi rażące naruszenie prawa.

2.5. Podkreślić przy tym należy, iż organ powinien w sposób prawidłowy, na każdym etapie postępowania, ustalić krąg podmiotów mających interes prawny w uczestniczeniu w postępowaniu (por. wyrok NSA z dnia 22 stycznia 2014 r. sygn. akt I OSK 708/12, LEX nr 1452172). Ustalenie stron postępowania stanowi jedną z podstaw ustaleń faktycznych na jakiej powinien oprzeć się organ przy wydawaniu decyzji. Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. nie zawiera własnej definicji strony postępowania toczącego się przed Komisją. Zatem w tej sytuacji stroną postępowania definiuje art. 28 k.p.a., na podstawie odesłania zawartego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Zgodnie z treścią art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Wprawdzie kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera przepisu, który stwierdzałby, że osoba zmarła nie może być stroną w sprawie, jednak wynika to z samej konstrukcji pojęcia strony (por. J. Borkowski (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz, Warszawa 1996, s. 183) i jej zdolności prawnej, którą ocenia się według przepisów prawa cywilnego (art. 30 § 1 k.p.a.). Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 k.c. każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną. Zdolność prawna osoby fizycznej ustaje z chwilą jej śmierci. Śmierć osoby fizycznej (strony) oznacza, że znika dotychczasowy podmiot postępowania administracyjnego, i sprawia, że postępowanie to nie może się dalej toczyć w takim kształcie, w jakim było prowadzone dotychczas (stosunek prawnoprocesowy zachodzący pomiędzy organem administracji a konkretnym podmiotem, którego prawa lub obowiązki miały podlegać konkretyzacji). W stosunku do osoby zmarłej nie można bowiem wszcząć i prowadzić postępowania administracyjnego i wydać decyzji (por. wyrok NSA z 14 listopada 2001 r. sygn. akt I SA 2462/99, wyrok WSA w Warszawie z 12 lipca 2005 r. sygn. akt I SA 2422/03, wyrok NSA z 20 września 2002 r. sygn. akt I SA 428/01, OSP 2004, z. 3, poz. 33, wyrok NSA z 27 kwietnia 2010 r., I OSK 901/09, wyrok NSA z dnia 9 grudnia 2011 r., sygn. I OSK 140/11), ale także, że orzeczenia wydane w stosunku do zmarłych są niemożliwe do wykonania (wyrok NSA z dnia 12 kwietnia 2019 r. sygn. I OSK 1535/17). Gdyby zaś doszło do wydania decyzji w stosunku do osoby zmarłej, należy przyjąć, że jest ona obarczona wadą nieważności i nie wywołuje skutków prawnych. Skierowanie decyzji do zmarłej strony tj. osoby, która w danym momencie nie miała już przymiotu strony, jest wadliwością decyzji, która nie podlega konwalidacji (por. wyrok z dnia 6 czerwca 2013 r. sygn. II OSK 383/12, wyrok NSA z dnia 4 kwietnia 2019 r. sygn. I OSK 782/17, wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. sygn. I SA/Wa 1548/16, wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 lutego 2018 r. sygn. I SA/Wa 2070/17).

2.6. Powyższe wywody potwierdza Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach dotyczących nieruchomości warszawskich. I tak w wyroku z dnia 19 lutego 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 1041/18, dotyczącym nieruchomości przy ulicy Łochowskiej 38, Sąd wskazuje, iż „... Konsekwencją utraty zdolności prawnej jest to, że w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć i prowadzić postępowania administracyjnego i wydać decyzji. Należy podkreślić, że wydanie rozstrzygnięcia w stosunku do osoby zmarłej stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. (...). Na ocenę zaistnienia wad, o których mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. nie ma wpływu to, czy organ wiedział o śmierci strony postępowania oraz czy jego niewiedza była zawiniona czy też nie (...)”.

Wskazana wyżej argumentacja została również podtrzymana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2 kwietnia 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 2143/18 dotyczącym nieruchomości przy ulicy Otwockiej 10, gdzie wskazano, iż *„W orzecznictwie sądów administracyjnych sytuacja taka powszechnie kwalifikowana jest jako rażąco naruszenie prawa, a wada ta nie podlega konwalidacji. Nie ma przy tym znaczenia, czy organ, który kierował decyzją do zmarłej strony prowadząc postępowanie wiedział, że osoba ta nie żyje, czy też takiej wiedzy nie posiadał (...). Jest to uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Ażeby bowiem można było mówić o postępowaniu administracyjnym, musi istnieć organ administracyjny mający zdolność prawną do jego prowadzenia, przedmiot postępowania oraz strona, o prawach której organ orzeka w danym postępowaniu. Zdolność prawną, w przypadku osób fizycznych, ma każdy od chwili urodzenia (art. 8 k.c.). Kończy się więc ona z chwilą śmierci. W konsekwencji także przysługujący osobie fizycznej status strony w rozumieniu art. 28 k.p.a., z chwilą jej śmierci wygasa. Rację ma Komisja kwalifikując fakt skierowania decyzji do nieżyjącej jako rażąco naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. oraz zawierającego tożsamą treść normatywną art. 30 ust. 1 pkt 4 u.s.d.r.”.*

Przedstawiony wyżej sposób argumentacji został także potwierdzony w wyroku z dnia 27 stycznia 2020 r. sygn. akt I SA/Wa 1777/18, dotyczącym nieruchomości przy ulicy Pięknej 46, w którym Sąd dodatkowo wskazał, że *„przedstawionej wyżej wady decyzji (skierowanie decyzji do osoby zmarłej) nie można usunąć poprzez częściowe stwierdzenie jej nieważności w zakresie podmiotowym. Przepisy normujące postępowanie nadzorcze nie przewidują bowiem konstrukcji prawnej, według której możliwe byłoby stwierdzenie nieważności decyzji w części dotyczącej jednej ze stron postępowania, której na dodatek status strony w tym postępowaniu administracyjnym nie przysługiwał, ponieważ w związku ze śmiercią przed jego wszczęciem nie miała zdolności prawnej”.*

Komisja zwraca w tym miejscu uwagę na wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 lutego 2020 r. wydane w sprawach o sygn. akt I SA/Wa 1516/19, I SA/Wa 1519/19, I SA/Wa 1522/19. W powołanych wyrokach Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji z 14 maja 2019 r. uznając, że zaskarżone decyzje Komisji zostały skierowane do osoby zmarłej - a więc zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Sąd podkreślił, iż *„jest to uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Wynika to przede wszystkim z faktu, że aby można było mówić o postępowaniu administracyjnym, musi istnieć organ administracyjny mający zdolność prawną do jego prowadzenia oraz strona,*

o prawach której organ orzeka w danym postępowaniu. Skoro zatem doszło do wydania decyzji w stosunku do osoby zmarłej, to należy uznać, iż rozstrzygnięcie to obarczone jest od dnia wydania wadą, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. - co skutkować musi stwierdzeniem jego nieważności na podstawie art. 145 § 1 pkt 2 p.p.s.a. Nie ma przy tym znaczenia okoliczność, czy prowadząc postępowanie organ miał wiedzę na ten temat, czy też nie". Co ważne, dla Sądu nie miało tu znaczenia czy w postępowaniu brali udział następcy prawni zmarłej strony, do stwierdzenia nieważności wystarczyła Sądowi sama okoliczność, że decyzja została skierowana do osoby nieżyjącej. Komisja zgadzając się co do zasady z rozstrzygnięciem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, przedmiotowych wyroków nie zaskarżyła. Uznała bowiem, że w niniejszej sprawie wymienione wyżej skutki wadliwych decyzji Komisji nie mogły być sanowane w trybie art. 155 k.p.a. pomimo, iż w postępowaniu brali udział następcy prawni zmarłej strony. Komisja podziela bowiem stanowisko, że prowadzenie postępowania i skierowanie decyzji w stosunku do osoby zmarłej (osoby fizycznej pozbawionej zdolności prawnej) traktowane jest jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a.

2.7. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać trzeba, iż Prezydent m.st. Warszawy prowadził postępowanie nadając przymiot stron, osobom nieżyjącym już w jego toku, jak również w dacie wydania decyzji.

Komisja w toku przeprowadzonego postępowania ustaliła, że decyzja odszkodowawcza z dnia   kwietnia 2014 r. nr   skierowana została do osoby zmarłej reprezentowanej przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu - J.   L.   D.   Jak wynika z akt sprawy, J.   L.   D.   do którego skierowano decyzję zmarł w dniu   1972 r. Oznacza to, że w chwili wydania weryfikowanego orzeczenia administracyjnego nie żyła (od 42 lat) strona, na rzecz której ustalono i przyznano odszkodowanie i której orzeczenie dotyczyło.

Wymaga w tym miejscu zaznaczenia, że Prezydent m.st. Warszawy miał wiedzę o śmierci J.   L.   D.   o czym świadczy znajdujący się w aktach administracyjnych odpis zupełny aktu zgonu nr   , jak i inne dokumenty o czym mowa szerszej w pkt. 3 decyzji. W tej sytuacji, zdaniem Komisji, wykorzystanie w postępowaniu o ustalenie odszkodowania, postanowienia sądowego o ustanowieniu kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu J.   L.   D.   (sygn. akt   ) i prowadzenie postępowania z udziałem tego przedstawiciela nie było możliwe. Tego rodzaju przedstawiciel procesowy nie mógł reprezentować osoby zmarłej. Co więcej, to sam Prezydent m.st. Warszawy cofnął - pismem z dnia   sierpnia 2012 r. - wniosek skierowany do sądu

o ustanowienie kuratora, z uwagi na powziętą wiedzę o śmierci J. L. D. Takie ustalenia i działanie nie przeszkodziły mu jednak procedować dalej w postępowaniu o przyznanie i ustalenie odszkodowania za przedmiotową nieruchomość. Organ miał nawet wiedzę o tym, że nie żyją następcy prawni tej strony, tj. W. E. (zmarła 1997 r.) oraz M. Ł. Dr. (zmarła a 1993 r.).

Nie ulega zatem wątpliwości, że postępowanie przed Prezydentem m.st. Warszawy, zakończone wydaniem decyzji nr [redacted] odbyło się bez udziału następców prawnych J. i L. D., tj. W. E. i M. Ł. D. Jak ustalono, spadek po W. D. na podstawie ustawy nabyła córka M. K. Z. (akt poświadczenia dziedziczenia Repertorium A Nr [redacted] dnia [redacted] 2014 r.), zaś spadek po M. Ł. D. nabyli z mocy ustawy: żona J. Z. Dr., córka J. Ma. O., córka A. M. i E. oraz syn J. M. D. (postanowienie Sądu Rejonowego dla W. -M. w W. z dnia 1995 r., sygn. akt [redacted]). Powyższe oznacza, że miała miejsce wadliwość polegająca na procedowaniu i skierowaniu orzeczenia do osoby zmarłej. Decyzja wywołała zatem skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności i powinna zostać usunięta z obrotu.

Nadto Komisja ustaliła, że decyzja odszkodowawcza została skierowana również do drugiej osoby nieżyjącej, tj. M. Z. K. M. Z. K. zmarł w dniu [redacted] 2014 r. Na dzień wydania decyzji następcy prawni zmarłego byli już ustaleni. Aktem poświadczenia dziedziczenia Repertorium A Nr [redacted] zawartym dnia [redacted] 2014 r. Gr. W. notariusz w Warszawie, poświadczyła, że spadek po M. Z. K. na podstawie ustawy nabył syn P. N. K. całości. Fakt, iż okoliczność śmierci M. Z. K. nie była prawdopodobnie znana organowi w dacie wydawania decyzji, nie ma tu żadnego znaczenia. Jak już wyżej wskazano, dla stwierdzenia nieważności decyzji z powodu jej skierowania do osoby zmarłej nie jest istotne, czy organ miał wiedzę o zgonie adresata decyzji.

W ocenie Komisji decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr [redacted] została wydana z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ skierowana została do osób, które nie żyły w dacie jej wydania. Wobec powyższego spełniona została przesłanka z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r., a tym samym należało stwierdzić nieważność kontrolowanej decyzji.

2.8. Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, iż Prezydent m.st. Warszawy, kierując decyzję do osoby zmarłej naruszył zawartą w art. 10 § 1 k.p.a. zasadę czynnego udziału strony

w postępowaniu i jej prawa do końcowego zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W tak prowadzonym postępowaniu organ nie zrealizował zawartych w art. 6 i 7 k.p.a. w zw. z art. 28 k.p.a. zasad praworządności i prawdy obiektywnej. Stosownie do treści przepisu art. 7 k.p.a. w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Jak wskazano wyżej art. 7 formułuje trzy zasady. Przede wszystkim nakazuje organom administracji stanie na straży praworządności. Zasada legalizmu (praworządności) została wskazana także w art. 6, a ponowna wzmianka o niej w komentowanym przepisie wskazuje na ścisłe związki zasady legalizmu z zasadą prawdy obiektywnej oraz zasadą wyważania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Jest zasadne w tym kontekście stwierdzenie, że w art. 7 zostały zawarte zasady rzetelnej procedury, które muszą być respektowane w państwie prawa. (*zob. tezę wyroku NSA z 20 kwietnia 2000 r. (V SA 1609/99, ONSA 2001, nr 3, poz. 121)*): Przepis art. 7 k.p.a. nakazuje organom administracji podejmowanie wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (zasada prawdy obiektywnej). Organ administracyjny nie może ograniczyć się do oczekiwania na przedstawienie przez stronę dowodów potwierdzających jej żądanie, ale powinien aktywnie dążyć do wyjaśnienia sprawy (*zob. tezę pierwszą wyroku NSA z 17 maja 1994 r., SA/Lu 1921/93*). Do elementów składowych decyzji, które każda wydana przez organ decyzja powinna zawierać, jak wskazuje przepis art. 107 § 1 k.p.a., należy: oznaczenie organu administracji publicznej, data wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji, a jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny, w przypadku decyzji, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego, sprzeciw od decyzji lub skarga do sądu administracyjnego - pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa, sprzeciwu od decyzji lub skargi oraz wysokości opłaty od powództwa lub wpisu od skargi lub sprzeciwu od decyzji, jeżeli mają one charakter stały, albo podstawy do wyliczenia opłaty lub wpisu o charakterze stosunkowym, a także możliwości ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Z powołanych przepisów wynika, że Prezydent m.st. Warszawy, wydając decyzję odszkodowawczą, był obowiązany ustalić dokładnie stan faktyczny sprawy. W orzecznictwie

sądowym panuje zgodny pogląd, że organ prowadzący postępowanie ma tak ustalić stan faktyczny sprawy, aby odpowiadał rzeczywistości. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (*np. wyrok NSA w Warszawie z dnia 26 maja 1981 r., SA 810/81, ONSA 1981, nr 1, poz. 45*).

W niniejszej sprawie, organ nie dokonał precyzyjnego wyjaśnienia stanu faktycznego, poprzez ustalenie czy wszystkie strony postępowania: żyją, a w sytuacji ustalenia, że któraś z nich zmarła, nie ustalił po niej spadkobierców. Wymaga jeszcze raz podkreślenia, że Prezydent m.st. Warszawy w dacie orzekania mocą decyzji nr _____ miał wiedzę o śmierci J _____ L _____ D _____ jak i jego następcy prawnego tj. W _____ L _____. Zatem istnieją podstawy do uznania, że do skierowania decyzji do osoby zmarłej doszło w wyniku nieprawidłowości w toku postępowania prowadzonego przed Prezydentem m.st. Warszawy.

3. Działania organu – w przedmiocie ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu J _____ L _____ D _____

3.1. Zgodnie z treścią przepisu 184 k.r.o. dla ochrony praw osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia się kuratora. To samo dotyczy wypadku, gdy pełnomocnik nieobecnego nie może wykonywać swoich czynności albo gdy je wykonywa nienależycie.

Ustawodawca w tym przepisie, wprowadził pozytywną przesłankę ustanowienia kuratora, jaką stanowi nieobecność. W oparciu o ten przepis kuratora ustanawia się dla osoby nieobecnej, nie zaś dla osoby nieistniejącej (nieżyjącej) czy nieznannej. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 lutego 1995 r., II CRN 155/94, LEX nr 497751, podkreślił, że „z istoty swojej działanie *kuratora absentis* jest dopuszczalne i ma sens jedynie wtedy, gdy osoba, dla której kurator ten został ustanowiony, żyje, lecz jest nieobecna”. Z kolei, w orzeczeniu z dnia 10 października 1950 r., C 248/50, NP 1951/12, poz. 40, Sąd ten podkreślił, że kurator dla osoby nieobecnej może być ustanowiony wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że osoba ta żyje. Jeśli bowiem prawdopodobieństwo to zostaje wykluczone i ustalony zostanie fakt zgonu tej osoby, wówczas kuratela traci podstawę faktyczną i prawną.

3.2. Zgodnie z treścią art. 601 k.p.c. dla osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia kuratora na wniosek osoby zainteresowanej sąd opiekuńczy miejsca ostatniego zamieszkania lub pobytu osoby nieobecnej.

Artykuł 601 k.p.c. realizuje materialnoprawną normę art. 184 k.r.o., przewidującą ustanowienie kuratora dla ochrony praw osoby, która - nie mając pełnomocnika - nie może z powodu nieobecności prowadzić swoich spraw albo też gdy pełnomocnik tej osoby nie może wykonywać swoich czynności lub gdy je wykonuje nienależycie. Zawężenie znaczeniowe, które wynika z art. 601 k.p.c., jest pozorne, w związku z czym należy oczywiście przyjmować, że ustanowienie *kuratora absentis* przez sąd opiekuńczy dotyczy obu sytuacji faktycznych opisanych w art. 184 k.r.o. Wniosek może złożyć każda osoba zainteresowana w rozumieniu art. 510 k.p.c., która wykaże ponadto konieczność ochrony przez kuratora praw nieobecnego. Jeżeli interes prawny w ustanowieniu kuratora wynika z prawa publicznego, wnioskodawcą może być również - na podstawie art. 34 § 1 k.p.a. - organ administracyjny.

Wskazać należy, iż kurator wyznaczony przez sąd na podstawie art. 184 § 1 k.r.o. do zastępowania strony w postępowaniu administracyjnym nie jest kuratorem prawa materialnego. Pod tą nazwą rozumie się zwykle kuratora wyznaczonego do ochrony praw reprezentowanej osoby, niepolegającej jedynie na zastępowaniu jej w konkretnej sprawie. Jest on kuratorem w danym postępowaniu, podobnie jak kurator procesowy ustanowiony na podstawie art. 143 k.p.c. O charakterze kuratora decyduje cel ustanowienia, nie zaś jego podstawa prawna (por. uchwałę SN z dnia 9 lutego 1989 r., III CZP 117/88, OSNCP 1990, nr 1, poz. 11; postanowienie SN z dnia 20 marca 1991 r., III CRN 70/91, LEX nr 110597 oraz wyrok SN z dnia 23 maja 2003 r., III CA 1/03, LEX nr 83837). W sentencji postanowienia o ustanowieniu kuratora sąd opiekuńczy ustala zakres uprawnień *kuratora absentis*, stosownie do tego, jakich działań wymaga ochrona praw nieobecnego, (zob. Komentarz do art. 601 k.p.c. Ereciński Tadeusz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Postępowanie rozpoznawcze. Postępowanie zabezpieczające, wyd. V, opublikowano: WK 2016).

W przypadku powzięcia informacji o śmierci osoby nieznannej z miejsca pobytu w toku postępowania, kontynuacja postępowania z udziałem kuratora *absentis* jest niedopuszczalna, gdyż takie ustalenie wyłącza rację bytu i możliwość dalszego udziału kuratora oraz przesądza o niedopuszczalności czynności dokonywanych przez niego na rzecz takiej osoby (zob: postanowienie Sądu Najwyższego Izba Cywilna z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt III CZ 47/15, Legalis nr 1350351). Kurator ustanowiony dla osoby nieobecnej nie może działać w zakresie kompetencji kuratora spadku, a tymczasem do tego wniosku prowadziłyby uznanie dopuszczalności ustanowienia kuratora *absentis* dla osoby zmarłej.

3.3. W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy nie wykazał należytej staranności przy ustalaniu danych dotyczących dawnego współwłaściciela nieruchomości - J...

D Gdyby organ administracyjny wykazał się większym zaangażowaniem

w poszukiwanie danych na temat ww. osoby, nie zaszłaby potrzeba zwracania się z wnioskiem do sądu o ustanowienie dla niego kuratora, który zresztą był w okolicznościach sprawy bezzasadny.

Komisja zwraca uwagę, że organ winien powziąć istotne wątpliwości czy J. L. D. żyje już na podstawie analizy samych akt własnościowych dotyczących nieruchomości położonej przy ul. Moczydło 21. W aktach administracyjnych znajdowało się bowiem pismo Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich w Dzielnicy Śródmieście opatrzone datą lipca 2012 r. skierowane do Wydziału Spraw Dekretowych i Związków Wyznaniowych Biura Gospodarki Nieruchomościami, w którym wprost wskazano, że J. L. D. był zameldowany pod adresem Foksal w Warszawie od dnia lutego 1945 r. do chwili zgonu tj. 1972 r. Zatem informacja o śmierci J. D. znana była organowi od co najmniej lipca 2012 r., kiedy to zgodnie z datą prezentaty wpłynęło pismo w tym przedmiocie do Wydziału Spraw Dekretowych i Związków Wyznaniowych. A na pewno już w dniu sierpnia 2012 r. kiedy to Prezydent m.st. Warszawy w związku z uzyskaniem informacji, że J. L. D. nie żyje, cofnął wniosek o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu. Konsekwencją tego było wydanie w dniu sierpnia 2012 r. przez Sąd Rejonowy dla W. Ś. w W., postanowienia o sygn. akt

, w przedmiocie umorzenia postępowania o wyznaczenie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu J. L. D. Pomimo posiadanych informacji o śmierci tej osoby, a także mając wiedzę o umorzeniu na jego wniosek postępowania o wyznaczenie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, Prezydent m.st. Warszawy wydał w 2014 r. decyzję odszkodowawczą m.in. skierowaną do J. L. D. reprezentowanego przez kuratora. Co więcej, powołał się w uzasadnieniu decyzji na postanowienie Sądu Rejonowego dla W. Ś. w W. z dnia sierpnia 2012 r., sygn. akt w przedmiocie ustanowienia kuratora dla nieobecnego w miejscu pobytu stałego J. D. wydane w sprawie która na jego wniosek została umorzona.

Co warte podkreślenia, nawet gdyby przyjąć, że w niniejszej sprawie, nie doszło do formalnego uchylecia postanowienia o ustanowieniu kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu (*uchylenie kurateli następuje wówczas, gdy osoba nieobecna może już sama zająć się swoimi sprawami lub też ustala niemożliwość wykonywania czynności przez jej pełnomocnika*), to tak powołany kurator i tak nie mógł występować jako zastępca strony w postępowaniu odszkodowawczym, ze względu na jej śmierć. W takim wypadku, prowadzenie postępowania z udziałem kuratora *absentis* było niedopuszczalne.

3.4. W świetle powyższych okoliczności należy stwierdzić, że Prezydent m.st. Warszawy nie dokonał prawidłowych ustaleń odnośnie adresata decyzji kierując ją do osoby zmarłej – reprezentowanej przez kuratora. J L D zmarł przed wydaniem decyzji odszkodowawczej. Zatem nie mógł być stroną w postępowaniu przed Prezydentem m.st. Warszawy. Na dzień wydania decyzji, nie żyli również jego następcy prawni. Tym samym wydanie decyzji przez Prezydenta m.st. Warszawy doprowadziło do rażącego naruszenia prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Wypełniona więc została przesłanka z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy.

4. Dodatkowe informacje

4.1. Komisja wskazuje, że w sytuacji gdy decyzja obarczona jest kwalifikowaną wadą prawną, zbędne jest badanie tej decyzji w pozostałych kwestiach, takich jak spełnienie (aktualizacja) przesłanek z art. 215 u.g.n., gdyż bez względu na wynik powyższych ustaleń, skierowanie decyzji do osoby zmarłej zawsze skutkuje uznaniem wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa, niezależnie od tego, czy to naruszenie wynikało z uchybień organu prowadzącego postępowanie.

Komisja dostrzega, iż Prezydent m.st. Warszawy w toku wznowionego postępowania administracyjnego w przedmiocie decyzji z dnia kwietnia 2015 r. nr (tj. jednej z czterech decyzji wydanych co do nieruchomości położonej przy ulicy Moczydło 21), w dniu maja 2021 r. wydał decyzję nr w której stwierdził w pkt. 1, że decyzja nr na mocy której ustalił odszkodowanie za 25 % gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Moczydło 21 o powierzchni 15.298 m², w części obejmującej odszkodowanie za grunt przeznaczony pod użyteczność publiczną o pow. 3024 m² oraz pod ulicę o pow. 1987 m², została wydana z naruszeniem prawa (..) zaś w pkt. 2 odmówił uchylenia ww. decyzji w pozostałej części.

W uzasadnienie tej decyzji, Prezydent m.st. Warszawy wskazał, że zaistniała przesłanka określona w art. 145 § 1 pkt. 5 k.p.a., ponieważ w sprawie zakończonej decyzją nr wyszły na jaw nowe okoliczności faktyczne istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane mu wcześniej. Dalej organ podał, że w dniu sierpnia 2020 r. czyli po wydaniu decyzji wpłynęła do niego opinia geodezyjna sporządzona przez A K W opracowaniu tym na kopii fragmentu Ogólnego Planu Zabudowania m.st. Warszawy zatwierdzonego przez Ministerstwo Robót Publicznych w dniu 11 sierpnia 1931 r. wykreślono usytuowanie opiniowanej nieruchomości. Podstawę opinii stanowiło opracowanie geodezyjne

z dnia lipca 2006 r. wykonane przez uprawnionego geodetę S K
Ze sporządzonej opinii wynikało, że przedmiotowa nieruchomość w części o pow. 5011 m² przeznaczona była pod użyteczność publiczną (tj. 3024 m² - teren użyteczności publicznej, 1987 m² – pod ulicę). Zatem, częściowo grunt tej nieruchomości znajdował się w obszarze, za który odszkodowanie nie przysługiwało. Organ przyznał, że niezasadnie ustalił odszkodowanie na rzecz części spadkobierców przedwojennych właścicieli nieruchomości przy ulicy Moczydło 21 hip nr

Na marginesie zwrócić należy uwagę, że w aktach administracyjnych dotyczących nieruchomości położonej przy ulicy Moczydło 21, brak jest operatu szacunkowego opatrzonego datą października 2012 r. określającego wartość nieruchomości nr hip. Na powyższy dokument, Prezydent m.st. Warszawy powołuje się w uzasadnieniu decyzji nr Komisja w toku prowadzonego postępowania rozpoznawczego, wystąpiła do Biura Spraw Dekretowych o jego przekazanie. Jednakże w piśmie z dnia października 2021 r. Biuro wskazało, że w wyniku przeprowadzonej kwerendy dotyczącej przedmiotowej nieruchomości nie odnaleziono wnioskowanych dokumentów.

5. Stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy

5.1. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji administracyjnych dotkniętych poważnymi wadami prawnymi – dotyczącymi zarówno treści decyzji administracyjnej, jak i sposobu prowadzenia postępowania administracyjnego w tej sprawie.

Komisja, po przeprowadzeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie KR VI R 18/21 ustaliła, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia kwietnia 2014 r. nr dotknięta była kwalifikowaną wadą prawną, ponieważ podmiotami decyzji były osoby nieżyjące. To powoduje, że Komisja obowiązana była wydać decyzję stwierdzającą jej nieważność w całości.

Rozstrzygnięcie zapadło na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zgodnie z którego treścią w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

5.2. Komisja zwraca uwagę, że w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji nr v części. Wyżej wskazanej wady nieważności decyzji Prezydenta nie można usunąć poprzez częściowe stwierdzenie nieważności decyzji, w zakresie podmiotowym.

Komisja dostrzega, że Naczelny Sąd Administracyjny w swym ostatnim orzecznictwie, przychyliła się do stanowiska, że możliwe jest stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej w części dotkniętej wadą (zob. wyrok NSA w Warszawie z dnia 21 grudnia 1999r. IV SA 2311/97). Jednakże dotyczyć to może tylko takiej sytuacji, kiedy rozstrzygnięcie decyzji składa się z kilku elementów, z których każdy mógłby być przedmiotem rozstrzygnięcia osobnej decyzji. Chodzi o to, aby ta swoista „amputacja” decyzji miała sens, więc ów wolny od wad fragment decyzji pozostawiony w obrocie musi być w stanie samodzielnie funkcjonować (zob. wyrok NSA w Warszawie z dnia 31 marca 1998r. I SA 1838/97). Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. W tej sprawie, brak było podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji w części, gdyż pozostała część decyzji nie mogła by pozostać w obrocie prawnym jako samodzielna decyzja.

Po pierwsze wskazać trzeba, iż przepisy normujące postępowanie nadzorcze nie przewidują konstrukcji prawnej, wedle której możliwe byłoby stwierdzenie nieważności decyzji w części dotyczącej jednej ze stron postępowania, czy też w części obejmującej doręczenie decyzji jednostce, której status strony w postępowaniu administracyjnym nie przysługuje i przysługiwać nie może, gdyż nie ma ona (w związku ze śmiercią) zdolności prawnej (por. wyrok WSA w Warszawie z 16 lutego 2018 r., sygn. akt I SA/Wa 1666/17). Wada z tego przepisu ma charakter materialnoprawny i na tle stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy jest konsekwencją braku możliwości zawiązania w sposób prawidłowy stosunku administracyjnoprawnego ze względu na brak jednego z elementów tego stosunku (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 27 stycznia 2020 r. sygn. akt I SA/Wa 1777/18).

Po drugie, podnieść należy, iż o niemożności stwierdzenia nieważności decyzji w części świadczy również wykładania art. 215 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (dalej: u.g.n.). Przepis ten ma charakter szczególny w stosunku do ogólnych zasad przyznawania odszkodowania przewidzianych w tej ustawie. Oznacza to m.in., że jest on wyłączną podstawą ustalenia przesłanek do przyznania odszkodowania, bez potrzeby sięgania do innych przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Szczególny charakter tego przepisu nakazuje ścisłą jego wykładnię (por. wyrok NSA z dnia 26 marca 2003 r., sygn. I SA 2187/01). Gramatyczna wykładnia art. 215 ust. 2 u.g.n. prowadzi do wniosku, że odszkodowanie przysługuje wówczas, gdy działka była objęta działaniem dekretu, przed datą wejścia w życie dekretu mogła być

przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne oraz jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. Omawiany przepis przesądza, że chodzi o zaspokojenie roszczeń tylko tych poprzednich właścicieli lub ich następców prawnych, którzy spełniają wszystkie wymienione przesłanki. Niespełnienie którejkolwiek z nich powoduje brak podstaw do odszkodowania. Przepis art. 215 u.g.n. zawiera w sobie dwa niezależne elementy: pierwszy to określenie przesłanek warunkujących przyznanie odszkodowania, drugi element to kwestia ustalenia wysokości odszkodowania w sytuacji, gdy wystąpiły przesłanki materialne warunkujące jego ustalenie. Postępowanie prowadzone w trybie art. 215 u.g.n. nie zawsze kończy się ustaleniem odszkodowania, w sytuacji bowiem nieziszczenia się przesłanek określonych w art. 215 u.g.n., kończy się wydaniem decyzji odmawiającej ustalenia odszkodowania. Zatem występowanie w jednym postępowaniu dwóch etapów postępowania (merytorycznego i ściśle odszkodowawczego) powoduje, że jeden etap jest nierozzerwalnie związany z drugim i determinuje dla całego postępowania krąg osób, które winny brać w nim udział. W sytuacji zatem złożenia wniosku o odszkodowanie przez jednego ze spadkobierców, w tym postępowaniu winny brać udział również pozostali spadkobiercy, bo prawo to wynika z ich wspólnego prawa do ustalenia przesłanek do odszkodowania, które wynika z kolei z praw spadkowych po dawnych właścicielach, w postaci uprawnienia wynikającego z art. 215 u.g.n. (*wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 marca 2017 r. I OSK 1421/17*).

W niniejszej sprawie, decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nr sformułowana została w sposób uniemożliwiający stwierdzenie jej nieważności jedynie w części. W punkcie 1. decyzji ustalona została ogólna kwota odszkodowania, zaś w punkcie 2. decyzji przyznano odszkodowanie na rzecz poszczególnych osób. Taki układ sentencji decyzji powoduje, że przedmiotowa decyzja nie składa się z kilku elementów, z których każdy mógłby być przedmiotem rozstrzygnięcia w osobnej decyzji, co określane jest także jako wydanie decyzji składającej się z kilku decyzji częściowych (*wyrok NSA z dnia 3 grudnia 1990 r. sygn. II SA 740/90*). W rzeczywistości stanowi ona jedną całość.

Zdaniem Komisji, stwierdzenie nieważności podpunktu dotyczącego przyznania odszkodowania dla J L D , jak i M i Z a K prowadziłoby do sytuacji w której część odszkodowania ustalonego decyzją pozostawałaby nieprzyznana żadnemu podmiotowi (*zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 czerwca 2021 r. sygn. akt I SA/Wa 934/20*), chociaż równocześnie zostałaby ustalona.

5.3. Wobec wyeliminowania decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr z obrotu prawnego poprzez stwierdzenie jej nieważności w całości, co jest skutkiem najdalej idącym, organ administracyjny zobowiązany będzie ponownie przeprowadzić postępowanie dotyczące rozpoznania wniosku o odszkodowanie.

6. Strony postępowania rozpoznawczego

6.1. Zasadą jest, że ustalenie interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym następuje w toku postępowania, przy zachowaniu reguł prawa obrony przyznanej przepisami prawa procesowego. Interes prawny ma strona (strony) postępowania reprivatyzacyjnego, jednostki, których pozbawiono prawa do udziału w postępowaniu zwykłym oraz jednostki, których interes prawny wynika z następstwa prawnego, zarówno co do stron uczestniczących w postępowaniu, jak i pozbawionych tego udziału (por. wyrok NSA z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt I OSK 329/08).

6.2. W judykaturze przyjmuje się, iż stronami postępowania dekretowego są nie tylko przeddekretowi właściciele nieruchomości lub ich następcy prawni, ale także każdy, komu przysługuje tytuł prawno rzeczowy do nieruchomości, a zatem obecni właściciele lokali (i to zarówno w budynkach dekretowych oraz podekretowych), jak i obecni użytkownicy wieczystości nieruchomości, (por. wyrok NSA z dnia 24 kwietnia 2008 r., sygn. akt I OSK 264/08, z dnia 8 lutego 2007 r., sygn. akt I OSK. 1110 06, z dnia 31 marca 2011 r., sygn. akt I OSK 798/10; wyrok WSA w Warszawie z dnia 27 lipca 2017 r., sygn. akt I SA/Wa 116/17).

6.3. Z uwagi na powyższe, za strony postępowania należało uznać beneficjenta decyzji reprivatyzacyjnej, tj. Miasto Stołeczne Warszawę reprezentowane przez Prezydenta m.st.

Warszawy; Prokuratura Regionalnego we Wrocławiu, R C G C
K A K J J C (uprzednio C A M
N (uprzednio C), M O R M P R
T T J M B C M M T
C T M H K , P a M K A
P M K Z J Z D J M
A M K (uprzednio D J M)

6.4. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy.

7. Wnioski stron.

Pismem z dnia : listopada 2021 r. prof. dr hab. J W działając w imieniu M: C o przedstawił swoje stanowisko w sprawie, jednocześnie wnosząc o doręczenie opinii Społecznej Rady wydanej w niniejszej sprawie, z określeniem 7 dniowego terminu, na zajęcie stanowiska do jej treści.

W ocenie Komisji, fakt doręczenia opinii Społecznej Rady sporządzonej w niniejszej sprawie w terminie wskazanym przez ww. osobę pozostaje bez wpływu na uprawnienia procesowe strony.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. przy Komisji działa Społeczna Rada, będąca organem opiniodawczo-doradczym Komisji. Z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wynika, że Komisja wydaje decyzje po zasięgnięciu opinii Społecznej Rady. Natomiast z ust. 3 ww. artykułu wynika, że niewydanie opinii przez Społeczną Radę w terminie, o którym mowa w ust. 2, nie wstrzymuje wydania decyzji przez Komisję.

Podkreślenia bowiem wymaga, że w tym zakresie jest mowa o „opinii” Społecznej Rady jako organu pomocniczego Komisji. Opinia ta powstaje jako odtwórcza analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie. Tożsamy zaś materiał dowodowy który stanowił podstawę sporządzonej opinii został udostępniony pełnomocnikowi ww. strony w toku prowadzonego postępowania. W tymże zakresie żaden dowód nie został ukryty lub zatajony przed stroną postępowania. Jednakowoż nie wykazano przy tym, że skonkretyzowany dowód nie został udostępniony stronie w toku postępowania.

Nadto z akt sprawy wynika, iż po publikacji zawiadomienia w trybie art. 10 k.p.a. Komisja nie uzyskała żadnej informacji jak i źródła dowodowego. Nie zwracano się także o jakiegokolwiek informacje w tym zakresie.

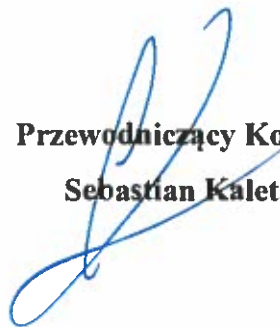
W związku z powyższym, fakt udostępnienia stronie opinii Społecznej Rady we wskazanym terminie nie pozostawał w kolizji z uprawnieniami wynikającymi z treści art. 10 k.p.a.

Komisja zapewniła stronie w toczącym się postępowaniu czynny udział w każdym jego stadium, nadto przed wydaniem decyzji umożliwiono stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

8. Konkluzja

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. art. 30 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w sentencji decyzji orzeczono o stwierdzeniu nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia kwietnia 2014 r. nr ..... całości.

Przewodniczący Komisji
Sebastian Kaleta

POUCZENIE:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 16 k.p.a.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 p.p.s.a., art. 53 § 1 p.p.s.a oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, z późn. zm.).

3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.